

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет іноземних мов

Кафедра німецької філології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

НАВЧАЛЬНА ПРАКТИКА

Освітньо-професійна програма

«Німецька мова і література»

перший (бакалаврський) рівень освіти

Галузь знань

01

Освіта / Педагогіка

Спеціальність

014 Середня освіта

(за предметними спеціальностями)

Спеціалізація

014.02 «Середня освіта (мова та література (німецька))»

Затверджено на засіданні кафедри

Протокол № 1 від “30” серпня 2022 р.

ЗМІСТ

- Загальна інформація
- Анотація до практики
- Мета та цілі практики
- Результати практики (компетентності)
- Організація практики
- Система оцінювання практики
- Політика практики
- Рекомендована література

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Навчальна практика
Викладач (-і) Профайл викладача	Липка Світлана Іванівна
Контактний телефон викладача	+380 968146058
Е-mail викладача	svitiana.lypka@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Самостійна робота
Обсяг дисципліни	9 Кредити ЄКТС
Посилання на сайт дистанційного навчання	www.d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Під час проходження практики, щопонеділка о 13:30
Контактний телефон викладача	+ 380 968146058

2. Анотація до практики

Педагогічна практика є важливою сполучною ланкою між теоретичною та практичною діяльністю студентів-філологів ОР «Бакалавр» і невід'ємною складовою частиною освітнього процесу для формування компетентностей обраного фаху. Програма педагогічної практики розроблена з урахуванням вимог Закону України «Про вищу освіту», Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України, навчального плану факультету іноземних мов, кваліфікаційної характеристики учителя іноземної мови та Договорів про проведення практики студентів університету. У програмі висвітлюється організаційно-методичні засади практичної професійної підготовки бакалаврів. Подано необхідні матеріали для навчально-методичного забезпечення практики з метою опанування студентами знаннями, вміннями та навичками майбутньої професійної діяльності вчителя німецької мови у середніх загальноосвітніх навчальних закладах.

Навчальна практика на третьому-четвертому курсах є другим етапом набуття студентами шкільного досвіду, зокрема в ролі помічника вчителя німецької мови. Студенти проходять практику без відриву від навчального процесу – 1 раз на тиждень (один повний день мінімум 4 аудиторні години) упродовж 5-7-го семестрів. Практика відбувається в закладах загальної середньої освіти, які визначені базами практики відповідно до Угоди про співпрацю між ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Департаментом освіти та науки Івано-Франківської міської ради 4с/17 від 20.02.2017 р.

3. Мета та завдання практики

Метою проведення практики є формування у студентів системи педагогічних умінь та навичок, фахових здібностей, особистісно-індивідуального стилю поведінки та діяльності, необхідних для майбутньої професії в оптимально наближених до роботи за фахом умовах; надати студентам можливість брати участь в організації та проведенні уроків, здійснювати планування уроків, викладати їх фрагменти, спостерігати за роботою досвідчених вчителів та пов'язати набутий досвід з навчальним матеріалом другого-третього років вивчення курсу методики; вдосконалення і втілення на практиці знань та умінь, набутих у курсах педагогіки, психології та методики викладання німецької мови; забезпечення цілісної системи навчально-виховної роботи з учнями з виконанням функцій вчителя німецької мови і класного керівника; набуття досвіду самоорганізації педагогічної діяльності, стимулювання та розвиток пізнавальної активності, життєдіяльності учнів та організація взаємодії з ними.

Завдання практики:

- спостереження за навчально-виховним процесом на уроках німецької мови;
- вивчення передового педагогічного досвіду вчителів німецької мови у школах, де студенти проходять практику;
- оволодіти навичками планування уроків і викладання їх фрагментів
- отримати нові знання, уміння і навички при виконанні конкретних практичних завдань із керованого спостереження, що відповідають змісту Модулів 3, 4 і 5 Програми з методики навчання німецької мови
- поглибити знання, уміння і навички при виконанні індивідуальних завдань
- сформувати вміння аналізувати окремі аспекти власної роботи як помічника вчителя та робити узагальнення.

4. Результати практики (компетентності)

4.1 Загальні компетентності

- Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.
- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність бути критичним і самокритичним.
- Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями з теорії методики навчання німецької мови.
- Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.
- Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
- Здатність працювати в команді та автономно.
- Здатність спілкуватися німецькою мовою як усно, так і письмово.
- Здатність застосовувати знання з теорії методики навчання німецької мови у практичних ситуаціях.
- Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
- Здатність проведення досліджень на належному рівні у сфері методики навчання німецької мови.

4.2 Фахові компетентності

- Усвідомлення структури педагогічної науки та її теоретичних основ.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання про німецьку мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
- Здатність використовувати в професійній діяльності знання традиційних і новітніх теорій, напрямків, методів і технологій в галузях педагогіки, психології та методики навчання іноземних мов.
- Розуміння основних цілей і завдань освітнього процесу та специфіки діяльності вчителя німецької мови у закладах ЗСО.
- Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань під час проходження навчальної практики.
- Здатність планувати, організовувати, здійснювати прикладне мікродослідження з навчальної практики на засадах методологічного та правового підґрунтя; аналізувати, систематизувати, інтерпретувати та презентувати його результати.
- Здатність вільно оперувати професійно-орієнтованою методичною термінологією для розв'язання професійних завдань.
- Здатність планувати, організовувати та проводити уроки та навчальні курси з німецької мови, а також оцінювати навчальні досягнення учнів.
- Здатність до організації ділової комунікації під час проходження навчальної практики.
- Здатність керувати власним професійним розвитком у сфері вивчення та навчання німецької мови.

4.3 Результати навчання

- Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та німецькою мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.
- Організувати процес свого навчання й самоосвіти.
- Співпрацювати з колегами та учнями, представниками інших культур та релігій, прибічниками різних політичних поглядів тощо.
- Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення типових задач і проблем професійної діяльності.
- Розуміти основні проблеми освіти та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.
- Знати й розуміти систему німецької мови та вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.
- Використовувати німецьку мову в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній сферах життя.
- Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної освітньої спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.
- Планувати, організувати та здійснювати освітній процес з урахуванням психологічних і фізіологічних особливостей учнів, їхніх потреб та інтересів, а також специфіки навчального предмету.
- Володіти методикою проведення навчальних занять у ЗЗСО; використовувати різноманітні ефективні форми, прийоми й методи навчання; аналізувати результати засвоєння учнями навчального матеріалу з предмету; оцінювати знання, уміння та навички у системі відповідної шкали оцінювання.
- Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти реального освітнього процесу та використовувати їх для планування, організації та реалізації прикладного мікродослідження з німецької мови; презентувати його результати.
- Критично оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність під час навчальної практики; будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.
- Здатність планувати уроки і викладати їх фрагменти
- Здатність застосовувати нові знання, уміння і навички при виконанні конкретних практичних завдань
- Здатність застосовувати знання, уміння і навички при виконанні індивідуальних завдань
- Здатність аналізувати окремі аспекти власної роботи як помічника вчителя та робити узагальнення.

5. Організація практики

Обсяг практики

Вид роботи	Загальна кількість годин
практичні	240
Самостійна робота	30

Ознаки практики

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
V - VII	014 Середня освіта	3, 4	нормативний

Тематика курсу

--	--	--	--

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Настановча нарада	презентація	12	Обговорення вимог щодо проходження асистентської практики		вересень
Заплановані заходи	Інструктаж з техніки безпеки, спостереження уроків, проведення фрагментів уроків, ознайомлювальні екскурсії		Здача інструктажу; Ознайомлення зі завданнями на спостереження	10	вересень протягом практики
Виконання практичних завдань:				20	протягом практики
Підготовка до навчання. Мовленнєві навички – Навчання слуханню	Урок німецької мови, кероване спостереження	1,3, 5, 7, 9, 10, 11, 15	Спостереження за послідовністю видів діяльності, зосереджених на слуханні. Підведення підсумків спостереження.		протягом практики
Мовленнєві навички – Навчання мовленню	Урок німецької мови, кероване спостереження	3, 5, 7, 9, 10, 11, 16	Спостереження за послідовністю видів роботи, зосереджених на мовленнєвій діяльності. Узагальнення підсумків спостереження.		протягом практики
Мовленнєві навички – Навчання читанню	Урок німецької мови, кероване спостереження	1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 15, 16	Спостереження за послідовністю видів роботи, зосереджених на читанні. Узагальнення підсумків спостереження.		протягом практики
Мовленнєві навички – Навчання письму	Урок німецької мови, кероване спостереження	3, 5, 7, 9, 10, 11, 15	Спостереження за послідовністю видів роботи, зосереджених на письмі.		протягом практики

			Узагальнення підсумків спостереження. Інтеграція навичок		
Планування навчання	Урок німецької мови, кероване спостереження	1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 15, 16	Планування уроку. Узагальнення підсумків спостереження.		протягом практики
Робота з матеріалом	Урок німецької мови, кероване спостереження	1, 3, 5, 7, 9, 10, 11, 15, 16	Вивчення матеріалів, які використовуються на уроці, і способи їх використання. Узагальнення підсумків спостереження.		протягом практики
Аналіз помилок та робота над помилками. Методи виправлення помилок та підвищення грамотності у певному контексті	Урок німецької мови, кероване спостереження	6, 7, 8, 9, 10	Спостереження за методами виправлення помилок та підвищення грамотності у певному контексті.		протягом практики

Тестування та оцінка Оцінка прогресу учнів	Урок німецької мови, кероване спостереження	6, 7, 8, 9, 10, 15	Спостереження за оцінюванням прогресу учнів. Оцінка ступеню відповідності конкретним навчальним контекстам і навчальному плану, а також ефективності оцінки. Узагальнення підсумків спостереження.		протягом практики
Робота помічником вчителя		1-16	Надання посильної допомоги вчителю німецької мови в організації та проведенні уроків; Студент планує/проводить три уроки/фрагменти уроків кожного семестру.	30	протягом практики
Індивідуальні завдання	Самостійна робота	1-16	Виконання 9 індивідуальних завдань (по три в кожному семестрі), які покликані поглибити розуміння раніше вивченого на практичних заняттях навчального матеріалу. Зміст індивідуальних завдань конкретизується і уточнюється під час проходження практики керівниками від навчального підрозділу і бази практики, викладачем методики та ментором.	20	протягом практики
Підсумок проходження	Оформлення звіту про		Аналіз практики	20	Грудень, травень

педагогічне практики	проходження практики				
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу		<p>Оцінювання здійснюється за національною на ECTS шкалою оцінювання на основі 100-бальної системи. (Див.: пункт „9.3. Види контролю” Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»).</p> <p>Хід виконання студентами програми навчальної практики здійснюється за допомогою поточного і підсумкового форм контролю. Методами поточного контролю є: щоденник з практики (ведеться на базі практики; практичні завдання керованого спостереження (виконуються на базі практики, а їх результати обговорюються у навчальному підрозділі); індивідуальні завдання (виконуються на базі практики). Основним методом підсумкового контролю є підсумковий звіт з практики.</p> <p>Поточний контроль виконання студентом програми навчальної практики (практичних завдань керованого спостереження) здійснює викладач під час занять з методики навчання німецької мови впродовж 5-7 семестрів. Поточний контроль виконання студентом індивідуальних завдань здійснює ментор (вчитель німецької мови). Контроль за веденням щоденника з практики здійснює керівник-методист бази практики та керівник-методист навчального підрозділу.</p> <p>Підсумковий контроль виконання студентом програми навчальної практики здійснює керівник-методист з навчальної практики підрозділу, враховуючи звіт ментора про результати діяльності студента-практиканта.</p> <p>Результати практики підводяться на підсумковій конференції. Диференційна оцінка з практики враховується на рівні з іншими оцінками, які характеризують успішність студента. Загальна оцінка виводиться на основі критеріїв описаних у робочій програмі практики.</p>			
Умови допуску до захисту практики		<p>Студент, що не виконав програму практики і отримав незадовільний відгук на базі практики або незадовільну оцінку за роботу помічником вчителя, направляється на практику вдруге, в період канікул, або відраховується з навчального закладу. Документація має бути здана впродовж 7 днів після завершення навчальної практики.</p>			
7. Політика курсу					

Політика курсу: Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення 1 і Положення 2

Основними обов'язками студентів є:

- Відвідувати базу практики відповідно до розкладу навчальної практики
- Надавати посильну допомогу вчителям німецької мови
- Займатися плануванням і викладанням фрагментів уроків
- Вести спостереження за діяльністю вчителя та учнів на уроках німецької мови, виконуючи практичні завдання
- Брати активну участь в обговоренні результатів спостереження під час занять з методики навчання
- Виконувати індивідуальні завдання
- Опрацювати рекомендовану літературу
- В установлені терміни звітувати про хід практики та її результати
- Дотримуватися правил техніки безпеки, внутрішнього розпорядку бази практики, етики взаємовідносин між учасниками практики
- Подати відгук про практику.

8. Рекомендована література

1. Бігич О.Б. Методика формування іншомовної компетентності в аудіюванні / О.Б.Бігич // Іноземні мови. – 2012. – №2. – С. 19-30.
2. Гапонова С.В. Розвиток особистості старшокласника у процесі навчання аудіювання іноземною мовою / Гапонова С.В. // Іноземні мови. – 2002. – № 2. – С. 3-7.
3. Іноземні мови // Науково-методичний журнал. – К.: Київський державний лінгвістичний університет: в-во «Ленвіт» (щорічні видання).
4. Круківська І.А. Використання пісень у процесі навчання аудіювання / Круківська І.А. // Іноземні мови. – К.: Ленвіт, 1998. – № 1. – С. 22-24.
5. Кужель О.М. Можливості використання мультимедійних курсів у навчанні читання на початковому ступені середньої школи / Кужель О.М. // Іноземні мови. – 2001. – № 2. – С. 8-10.
6. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Horen und Sprechen» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2005. – 40с.
7. Маруневич Б.М. Навчально-методичний посібник з курсу методики навчання німецької мови «Sprachlernspiele für den Deutschunterricht» (для студ. IV курсу нім. відділення). Івано-Франківськ: Гостинець, 2006. – 40с.
8. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах. Підручник / Кол.авт. під кер. проф. С.Ю.Ніколаєвої. - К.: Ленвіт, 2002.- 328с.
9. Методика навчання іноземних мов у середніх навчальних закладах: [підручник] / [О.Б.Бігич, Н.О.Бражник, С.В.Гапонова та інші]; під кер. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 1999. – С. 117-141, 187-204.
10. Методика навчання іншомовних мов і культур: теорія і практика: [підручник] / [О.Б.Бігич, Н.Ф.Бориско, Г.Е.Борецька та ін.]; за загальн. ред. С.Ю.Ніколаєвої. – К.: Ленвіт, 2013. – С. 218-297, 370-389.

11. Парламент ухвалив новий Закон України «Про освіту» URL:
<http://osvita.ua/school/reform/57234/> .
12. Проект на занятті з німецької мови // Deutsch, 2010. - №45(245). –с.3 – 9.
13. August Busse, Gregor Neuhaus, Rudolf Steffens. Schreibstrategien und Schreibprozesse. Förderung der Schreibkompetenz. Materialien für Unterricht und Lehrerbildung. Erprobungsfassung. Herausgegeben vom Landesinstitut für Schule und Weiterbildung. Vertrieb: Verlag für Schule und Weiterbildung DruckVerlag Kettler GmbH Postfach 11 50 59193 Bönen.
14. Stroch, Günter. Deutsch als FS.-Eine Didaktik.-München: Fink Verlag, 1999.-326s.
15. Rüdiger Vogt. Im Deutschunterricht diskutieren. Zur Linguistik und Didaktik einer kommunikativen Praktik. Max Niemeyer verlag. Tübingen 2002.

Викладач Липка Світлана Іванівна